

AZ EMBEREK ÚJRA EMLEGETNEK

Varga Zoltán

A faluban mostanában újra többet emlegetnek az emberek. Belátják hogy mégiscsak számítok valakinek, és engem sem lehet csak úgy levegőnek venni s átnézni rajtam, mintha testem még a nap sugarait sem állítaná meg és árnyékom sem volna. Elgondolkozva mérnek végig, tűnődő pillantásokat vetnek rám, úgy látszik, belátják, nem volt igazuk, amikor semmibe sem vettek, és olyan hamar elfelejtették, amit tettem. Érzik, hogy tévedtek, és ezért szégyellik magukat. Én pedig büszkén járok közöttük és kihúzom magam. Csak éjszaka félek, hogy a huhogó baglyok szétkiáltozzák a titkomat, belerikoltják az éjszakába. De hát én nem azt akartam, ami történt. Ha a felhők nem épp akkor jönnek közbe... Akkor minden sokkal jobban sikerül. Akkor most újra hős volnék...

Volt idő, mikor egyáltalán nem fájt nekem, hogy az emberek semmire sem becsülnek. Azzal sem törődtem, hogy bolondnak tartanak. Nem bántam, ha haragudtak rám, hogy még a nyáját sem lehet rám bízni. Még csak nem is mentegőztem emiatt. Tudtam, úgyszólván hiába magyaráznom nekik, hogy nekem más, fontosabb dolgom van, s a hegyek közt, az erdő sűrjében a fákkal, füvekkel, pillangókkal és madarakkal kell beszélgetnem, az ő szavukra kell figyelnem, mert ők az én barátaim, szeretnek engem, meghallgatják, amit mondok, s nem hagynak faképnél türelmetlen legyintéssel vagy vállvonogatással, ha nem találom meg mindjárt a szavakat ahhoz, amit mondani akarok. Ezért törődtem jó ideig inkább az erdővel és a hegyekkel, mint az emberekkel, akik a faluban laknak, s ezért volt elég nekem, ha reggelenként hangos csiripeléssel köszöntöttek a madarak, s a lepkék, ha mozdulatlan maradtam, egy-egy pillanatra megpihentek a vállamon a déli napsütésben, amikor a méhek zúgásával volt tele a levegő. Nyáron sokszor napokon át nem mentem le a faluba; van egy kis barlang itt a hegyoldalban, ott húzódtam meg éjszakánként. Akkor még én is semmibe vettem az embereket, nem gondoltam, hogy valaha fontos lesz nekem, mit gondolnak rólam; még a gyerekek csúfolódása sem fájt nagyon. Abban az időben azt hittem, a fák nem tudnak kinevetni, nem gondoltam, hogy a süsögő levelek, a megreccsenő száraz ágak és a sziklák közt sebesen a völgybe rohanó patak is kacaghat rajtam. Azt hittem, ők csak a barátaim lehetnek. Csupán a nagy fekete felhőktől és a villámoktól féltem, róluk mindig tudtam, hogy ellenségeim. Ha egymásra torlódva, dagadt fehér fejükkel fenyegetően felbukkantak az égen, mindig hazarohantam a faluba, és otthon az ágy alá bújtam. A

gyerekek ilyenkor mindig kinevettek, mert rémulően szedtem a lábamat. Ijesztgettek, hogy belém üt a villám, azt akarták, hogy még jobban féljek.

Az erdőn kívül csak a vonatokat szerettem; akkor még nem féltem tőlük. Most tőlük is félek, érzem, hogy bosszút akarnak állni rajtam. Újabban sokkal több dologtól félek, mint azelőtt; érzem, hogy szaporodnak az ellenségeim.

Akkoriban, mikor még nem féltem a vonatoktól, mindig lementem a völgybe a sínekhez, és megvártam, míg hangos zakatolással elhaladt a délutáni vonat. Mindig idejében érkeztem, tudtam, mikor a hanyatló nap a legmagasabb fenyő csúcsa közelébe ér, indulnom kell. Szerettem a vonatot, szerettem a füstje szagát, valahogy úgy rémlett nekem, az ablakain kitekintő emberek mások, mint azok, akik a faluban laknak. Ők nem osúfoltak, csak barátságosan néztek rám, néhányan közülük vissza is integettek. Csak azt nem tudtam akkor még biztosan, van-e testük, vagy csupán fejből állanak. Amikor elhaladt a vonat, visszamentem az erdőbe, és elmondtam az öreg tölgyfának, legjobb barátomnak, hogy azok a vonatban utaznak, szeretnek engem. A tölgy csak bólogatott, igazat adott nekem.

Egy délután észrevettem, hogy a vágány menti lejtő egészen leomlott; néhány nagy szikladarab és egy halom föld hevert a síneken. Nagyon megijedtem. Mi lesz a vonattal? Az én vonatommal? Tudtam, hogy nem-sokára ide kell érkeznie. Meg kellett mentenem a vonatomat.

Egy közeli fáról nagy lombos ágat törtem le, azután szaladni kezdtem a sínek mentén, arrafelé, ahonnan a vonat szokott érkezni. Hamarosan meg is láttam, sebesen közeledett felém. Mit sem sejtett, ugyanolyan volt, mint máskor. Kéményéből gyanútlanul szállt a füst.

Megálltam a két sín között, és hadonászni kezdtem az ággal, valahogy úgy, ahogy a kék ruhás emberek szokták lengetni a zászlót. Torkom szakadtából ordítottam. A vonat egyre csak közeledett. De én tovább ugráltam és üvöltöztem. Amikor félreugrottam a sínekről, már lassabban haladt. A mozdony már a kanyarban volt, amikor végre megállt. Az emberek kiugráltak a vonathól és a síneken heverő sziklákat nézték; a szemük kimeredt és az arcuk sápadt lett. Azután egyszerre körülvettek, összevissza kiabáltak, majd ölelgetni kezdtek. Volt, aki sírt, sokan a vállamat veregették. Néhányan elővették a pénztárcájukat és pénzt nyomtak a markomba. Később elvezettem őket a faluba, ásókat és csákányokat kértek. Mindenki engem ünnepeelt. Én voltam a nap hőse.

A faluban ettől kezdve egy ideig másképpen néztek rám. Voltak, akik azt mondták, mégiscsak derék legény vagyok. Ebben az időben még a gyerekek sem öltögették rám annyit a nyelvüket, és nem mondták, hogy békaszemem van. Én emelt fővel jártam köztük, valahogy könnyebbnek éreztem magamat, mint máskor. Ha valaki mégis becsmérelni mert, mindig letorkoltam. — Hallgass, te semmit sem tudsz — mondtam neki —, én megmentettem a vonatot.

De ez nem tartott soká. A falumbeliek irigykedni kezdtek rám. Biztosan az fájt nekik, hogy nem ők voltak ott a sínek mentén. Újra azt kezdték mondogatni, hogy semmit sem érek. Ha erre a vonattal álltam elő, egyre csak azt hajtogatták: „Ezt akárki megtehetné volna. Ha én lettem volna ott...” A gyerekek ismét göröngyökkel hajigáltak, mint azelőtt.

Furcsa, de ez most sokkal jobban bántott. Megint csak az erdőt jártam, a fáknak és a madaraknak akartam elmondani a bánatomat. De ők is csak nevettek rajtam. Mintha már ők sem akartak volna tudni a vonatról. A szarkák gúnyosan rámcserögtek, és a tölgyek makkal dobáltak meg. A patak csúfolódva szökdécselt a kövek között, és fehér tajtékot köpött rám. Egészen egyedül maradtam. Mindenki elfordult tőlem.

Megpróbáltam a kövekhez fordulni segítségért. Kértem őket, induljanak el lefelé a lejtőn, guruljanak újra a sínekre, hadd mutassam meg még egyszer az embereknek, hogy mégiscsak érek valamit.

De a kövek mozdulatlanok és némák maradtak, nem akartak meghallgatni. Erre elcsentem egy csákányt a faluból, s egy nagy szikla alatt, amely erősen kinyúlva meredt a völgy fölé, üreget kezdtem vájni. Napokig dolgoztam, senki sem figyelt rám. Az emberek általában ügyet sem vettek arra, mit teszek, s a szikla közelében különben sem igen járt senki. Egyre több földet távolítottam el a szikla alól, egyre nagyobb lett alatta a semmi. Végül megbillent, és nagy robajjal gurulni kezdett lefelé a lejtőn, útközben más köveket is magával sodort. Nagy porfelhő keletkezett, majdnem olyan volt, mint a vonat füstje.

Ezután elindultam a vonat felé. Alig vártam, hogy újra ölelgessenek az emberek. A lombos ágat már jó előre levágtam magamnak, hogy ha kell, kéznél legyen.

De ekkor váratlanul közbejöttek az üldözőim. A fekete felhők és a villámok. Miattuk nem sikerült egészen, amit akartam. Gondolom, említettem már, hogy ők az én ellenségeim. Összeesküdtek ellenem. Megdördült az ég, és a sziklafalak visszaverték a szörnyű hangot. Menekülnöm kellett. Már ömlött az eső, amikor hazaértem.

A szüntelen égzengéstől nem hallottam, mikor futott be a vonat. Nem is tudom pontosan, mi történt akkor a völgyben. Később sem mertem odamenni; azóta sem jártam ott. Csak azt tudom, hogy nem sokkal azután sok autó járt arrafelé. Fehérek voltak, az oldalukon szép vörös kereszt volt.

Senki sem tudja, hogy én löktem le a sziklát. Ezt senkinek sem mondtam el, bár én nem vagyok hibás. A felhők okozták a bajt, éppen a legrosszabbkor jöttek közbe. Ha jól tudom, már említettem, hogy ők az én legnagyobb ellenségeim. Menekülnöm kellett, nem tehettem mást.

De azért az emberek így is többet emlegetnek mostanában. Megint nagyobb megbecsüléssel néznek rám. Minduntalan ezt mondják: „Hej, ha te megint ott lettél volna!” Azt hiszem, szeretnek is!

Lehet, hogy ez megint nem tart soká?